

13.

Jusitsministeriet.
København, den 25de Februar 1873.

Spørsmålet om Strafarbejdets Indvirkning paa Fængernes Sundhedstilstand har, som det vil være det ærede Finansudvalgs befjendt, alt i flere Aar været Gjenstand for en Undersøgelse, og gentagne Gangen har Jusitsministeriet senest i Skrivelse af 13de November 1871, givet Finansudvalget Meddelelser om, hvorvidt denne Undersøgelse var fremstreden. Den er nu tilsendebragt, og man skal derfor ikke undlade at gennem det ærede Udvælg herved at sætte Rigsdagen i Kundskab om de Resultater, hvortil Undersøgelsen har ført, og om de Skridt, som Ministeriet som en Følge heraf allerede har foretaget og agter at foretage.

I fornævnte Skrivelse af 13de November 1871 oplyste Ministeriet det daværende Finansudvalg om, at Dr. mod. Lynde, som paa det fgl. Sundhedskollegiums Begne havde foretaget en stedlig Undersøgelse af Landets Straffearstalter, derefter havde afgivet en Beretning, som var trykt, og som vilde blive offentliggjort, men at Sagen forsvigt var Gjenstand for en fortsat Undersøgelse fra Sundhedsfollegiets Side. Over denne Dr. Lyndes Beretning, hvori han vel ei frifjender Cellestraffen for at virke stadelig paa Fængernes mentale Sundhedstilstand, men dog synes ikke at tillegge denne Straf samme de stadelige Virkninger, som Fængelsesbestyrelsen har været tilbøjelig til at tilskrive samme, blev der givet Bestyreren for Fængselkontoret Lejlighed til at utte sig. I en udførlig Betyrkning, hvilken vigtigste Indhold vil blive meddelt i den næste Beretning om Fængelsesvesens Tilstand, sagde der efter denne Embetsmand at indegaas Dr. Lynde, idet han siddede sine Udtalelser til den vedlagte Beretning om Sundhedstilstanden i Straffearstalterne for Treareaet 1868-71, der efter hans Mening maa antages at have saameget større Betydning, som den er et noigagtigt Uddrag af de Sygejournaler, hvilke det var befalet Fængelselægerne siden 1ste April 1868 at føre over hver enkelt Fængsels Sundhedstilstand, og hvorfra det efter hans Anbefalelse bestemt synes at fremgaa, at der næsten som en Regel paa et vist Dato af Cellestraffen viser sig en Svækkelsestilstand, hvorfra de forekomne Sindshygetilfælde hyppig ere udgagede. Det Rgl. Sundhedsfollegium har endelig under 11te Mai f. A. afgivet sin Betyrkning over Sagen og deri i alt Betyenklig tiltrægt de Resultater, der laa til Grund for det allerede i 1866 af Bestyreren for Fængselkontoret indgivne Forslag til en Reform af den Maade, hvorpaa Fuldbrydelsen af Strafarbeide står heri Landet. Der blev herpaa givet Bestyreren forneden Lejlighed til paa Grundlag af det saaledes Foreliggende og paa de siden 1866 vundne Erfaringer nærmere at prøve og om fornødent at modificere sit ovennævnte Forslag, og efter at han havde afgivet en formet Indstilling, og Ministeriet yderligere har gjort Sagen til Gjenstand for Overvejelse, er man kommen til følgende Resultater.

Øvad først Cellestraffen angaaer, havde Ministeriet alt tidligere efter at have modtaget Fængelsesbestyrelsens i 1866 indgivne Forslag til en Reform af den Maade, hvorpaa Strafarbeide udstaaer, efter en omhyggelig Prøvelse erfjende det Berettigede i de Grunde, til hvilke det nævnte Forslag, forsagnidt det tilsigtede at lægge det progressive System til Grund for Straffens Fuldbrydelse, siddede sig, og det Hensigtsmæssige i dets enkelte Bestemmelser; Ministeriet fandt derfor, henset til de allerede da foreliggende Erfaringer, at der var af Grund til at forsøge, om ikke en Lempelse i de Regler, hvorefter Cellestraffen udstodes, vilde kunne bidrage til at fjerne de Fenomener med Hensyn til Fængernes Sundhedstilstand, som Ministeriet ikke kunde Andet end finde foredeles alvorlige. Forhaavd imidlertid Forslaget for Cellestraffens Vedkommende gift ud paa tildels at opheve Isolationen, nemlig under Gaardturene, samt i Kirken og Skolen, uden at denne delvis Ophevelse skulde have Indflydelse paa den Aftortelse i Straffetiden, der ifølge Loven tilstaaer Fængsen, netop paa Grund af den strenge Isolation, maatte Ministeriet erfjende, at der kunde reises Virul, om en saadan Lempelse kunde anses for stemmende med Loven, eller om den dog ikke indeholde en saadan Modifikation i de Forudsætninger, til hvilke Lovgivningen var siddet, at en Forandring ikke burde ske uden Medvirkning af Lovgivningsmagten, og til at paakalde denne fandt Ministeriet ikke at burde skride, forinden de af Fængelsesbestyrelsen indvundne Erfaringers Resultater varje blevne prøvede og godkjendte af de læge-hyggige Myndigheder.

Fra 1ste Juli 1866 bemyndigede Ministeriet derfor Direktøren for Brødselselille Straffearstalt til strax at lade den Del af det af ham for Cellestraffens Vedkommende fremsatte Forslag, som utvilsomt henbørte under Administrationens Område, træde i Virksomhed. Skjønt nu det Rgl. Sundhedsfollegium i det hele har udtaaet sig for det af Fængelsesbestyrelsen i 1866 fremsatte